

HORNÍ MARŠOV

Základní škola a Mateřská škola Horní Maršov, okres Trutnov
Malá Ulička čp. 89, 542 26 Horní Maršov, tel: 499874173, IČO
49290266.

OP „VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST“

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NOVOVĚK

Digitální učební materiál pro 8. ročník

Mgr. Eva Hloušková
Horní Maršov 2011

- po smrti Alžběty I. – Jakub I.,

Karel I.

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.dejepis.com>.

- snaha o absolutismus X parlament – povoloval vypisování daní

- král – vybírání daní bez souhlasu parlamentu

- vymáhání „půjček“

X

puritáni (snaha o očistu anglikánské církve)

- král rozpustil parlament

- povstání ve Skotsku -) potřeba peněz -) svolán parlament (podmínka –

potrestání královských rádců)

- požadavek – vláda odpovědná parlamentu X král se pokusil zatknout

vůdce opozice (neúspěšně)- král vyhlásil válku parlamentu

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z

WWW: <<http://anglicka-obcanska-valka.navajo.cz/>>.

- král + vyšší šlechta, katolíci, část anglikánské církve (tzv. kavalíři)

X

- parlament + Londýn, drobná šlechta (tzv. puritáni)

=) v čele revoluce – Oliwer Cromwell

w

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <historika.fabulator.cz>.

-

zřízena stálá, placená a disciplinovaná armáda

=) vítězství u Naseby (1645)

- král vydán parlamentu

- umírnění – konec boje X independenti (Cromwell)

- král po útěku zajat a popraven

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.valka.cz>.

- Anglie prohlášena republikou

- skutečná moc – Cromwell a armáda

- dobytí Irsko = 1. anglická kolonie

- vydán Zákon o plavbě (zboží pouze na anglických lodích) => válka s Nizozemím -) vyhrála Anglie

- Cromwell si počínal jako diktátor => prohlášen lordem protektorem => ztráta popularity -) po jeho smrti – bezvládní a chaos

- obnovena monarchie – Karel II. X vliv parlamentu, růst vlivu buržoazie

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <britroyals.com>.

- snaha o nastolení neomezené vlády (Jakub II.) -)

tzv. Slavná revoluce

=> na trůn dosazen Vilém III. Oranžský

- spojení Anglie a Skotska => vznik Velké Británie

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <historika.fabulator.cz>.

Výsledky revoluce

- odstranění feudálních omezení

- rozvoj podnikání a obchodu

- růst britské koloniální říše

- po smrti Alžběty I. – Jakub I.,

Karel I.

www.google.cz

[online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.dejepis.com>.

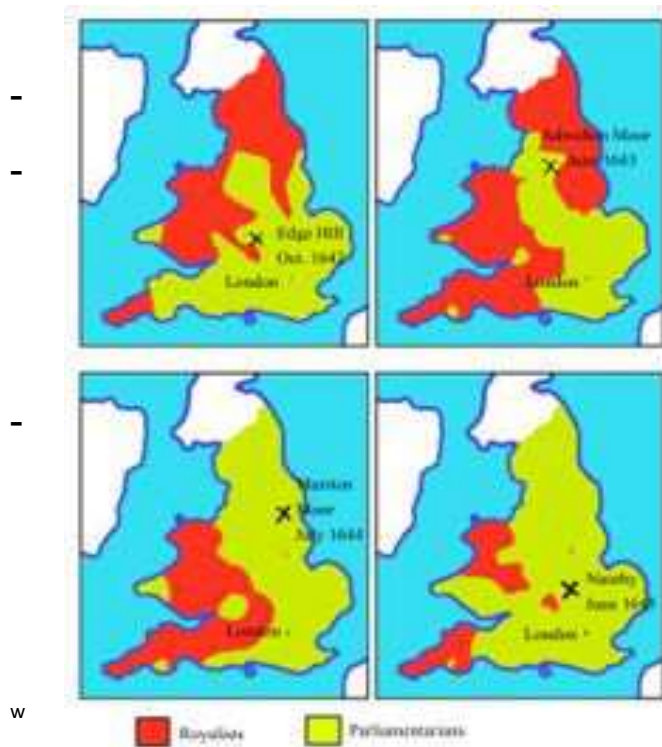
- snaha o absolutismus X parlament – povoloval vypisování daní

- král – vybírání ..... bez souhlasu .....

- vymáhání „půjček“

X

puritáni (snaha o očistu anglikánské církve)

-

-

-

w

král rozpustil .....

povstání ve ..... -) potřeba peněz -) svolán parlament (podmínka –

potrestání královských rádců)

požadavek – vláda odpovědná parlamentu X král se pokusil zatknout

- vůdce opozice (neúspěšně)- král vyhlásil válku parlamentu

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <http://anglicka-obcanska-valka.navajo.cz/>.

- král + vyšší šlechta, katolíci, část anglikánské církve (tzv. ....)

X

- parlament + Londýn, drobná šlechta (tzv. ....)

=) v čele revoluce – .....

w

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <historika.fabulator.cz>.

-

**zřízena stálá, placená a disciplinovaná armáda
=> vítězství u ..... (1645)**

- král vydán parlamentu

- umírnění – konec boje X independenti (Cromwell)

**- král po útěku zajat a
popraven**

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.valka.cz>.

- Anglie prohlášena .....

- skutečná moc – ..... a .....

- dobyto Irsko = 1. anglická kolonie

**- vydán Zákon o plavbě (zboží pouze na anglických lodích) => válka
s ..... -) vyhrála Anglie**

**- Cromwell si počínal jako diktátor => prohlášen ..... => ztráta
popularity -) po jeho smrti – bezvládí a chaos**

- obnovena ..... – Karel II. X vliv parlamentu, růst vlivu buržoazie

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <britroyals.com>.

- snaha o nastolení neomezené vlády (Jakub II.) -) tzv. Slavná revoluce

=) na trůn dosazen

.....

- spojení Anglie a Skotska => vznik

.....

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <historika.fabulator.cz>.

Výsledky revoluce

- odstranění ..... omezení

- rozvoj ..... a .....

- růst britské koloniální říše

VELKÉ STOLETÍ LUDVÍKA XIV.

1. Významné stavby Paříže

2. Jak se nazývala vláda Ludvíka XIV.?

3. Co začal stavět?
4. Co bylo emblémem Ludvíka XIV.?
5. Kdo musel do vyhnanství?
6. Kdo byl jeho největší nepřítel?
7. Jaké války se Francie zúčastnila?

Otázky k DVD Byl jednou jeden objevitel

-- králem jako dítě -) vládl za něj ministr kardinál
Mazarin

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <nobility-association.com>.

- po jeho smrti převzal vládu („Stát jsem já“) => **absolutismus**

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cojeco.cz>.

- dal vystavět palác **ve Versailles**

- Francie – centrum **kulturního dění** celé Evropy

w www.google.cz [online]. 2006 [cit. 2011-03-

Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

14].

- rozvoj **hospodářství** – ministr Colbert

- podpora domácí výroba a **vývozu**

- zakládání **manufaktur**

- průplavy, opravy cest

- cla na dovážené zboží

www.google.cz [online]. 2006 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <commons.wikimedia.org>.

- zrušení nantského ediktu => útěk hugenotů z Francie
- výbojné války -) válka o španělské dědictví
=> vykrvácení a zbídačení Francie

- králem jako dítě -) vládl za něj ministr kardinál

.....

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <nobility-association.com>.

- po jeho smrti převzal vládu („Stát jsem já“) =) .....

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cojeco.cz>.

- dal vystavět palác ve .....

- Francie – centrum ..... dění celé Evropy

w www.google.cz [online]. 2006 [cit. 2011-03-

Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

14].

- rozvoj hospodářství – ministr Colbert

- podpora domácí výroba a .....

- zakládání .....

- průplavy, opravy cest

- cla na dovážené zboží

www.google.cz [online]. 2006 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <commons.wikimedia.org>.

- zrušení ..... => útěk ..... z Francie

- výbojné války -) válka o .....

=> vykrváčení a zbídačení Francie

OPAKOVACÍ OTÁZKY

(počátky kapitalismu – Francie Ludvíka XIV.)

1. **Počátky kapitalismu v Anglii – činnost šlechty, obchodní společnosti, zahraniční obchod, zisk území**

2. **Anglická revoluce – chování krále před revolucí, strany a jejich stoupenci, bitva, změny za vlády Cromwella, výsledky revoluce, situace po smrti Cromwella, návrat monarchie, tzv. Slavná revoluce**

3. **Francie Ludvíka XIV. – jeho činnost, hospodářství, rádčové, válka o španělské dědictví**

Jméno:

Známka:

OPAKOVACÍ PÍSEMKA

(počátky kapitalismu – Francie za Ludvíka XIV.)

0 – 6 = 5, 7 – 13 = 4, 14 – 22 = 3, 23 – 29 = 2, 30 – 33 = 1

1. **Jaké společnosti vznikaly? (1)**
2. **Čím si Karel I. znepřátelil parlament? (2)**
3. **Jaká byla situace po smrti Cromwella? (2)**

4. **Vysvětli, co byla tzv. Slavná revoluce. (2)**

5. **Kam směřoval zájem Anglie? (2)**

6. **Kdo vládl v Anglii po Alžbětě I.? (1)**

7. **Jak se rozdělila Anglie během revoluce? (4)**

8. **Kde byl král poražen a co se s ním stalo? (2)**

9. **Kdo se postavil do čela republiky a co provedl? (3)**

10. **Kdo nastoupil na anglický trůn po vyhnání Jakuba II.? (1)**

11. **Čeho se týkal tzv. Zákon o plavbě? (2)**

12. **Jaké byly výsledky anglické revoluce? (3)**

13. **Napiš, čím se proslavil Ludvík XIV. (2)**

14. **Popiš hospodářství ve Francii za vlády Ludvíka XIV. (3)**

15. Jaké války se Francie účastnila a co to pro ni znamenalo? (3)

- 1613 – nástup Romanovců (Michal)

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <osud.cz>.

-Alexej – samoděržaví (soubor zákonů „Sobornoje uloženje“)

-) uzákonění nevolnictví (věčná a dědičná závislost rolníků na šlechtě)

=) rolníci trvale připoutáni k půdě

- připojení levobřežní Ukrajiny

- ovládnutí Sibiře -) zásobárna kožešin

-) vězení

Www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <boisestate.edu>.

- rozvoj manufaktur (zbrojní průmysl)

- zdaňování obyvatelstva a povinnosti nevolníků

⇒ městské vzpoury a rolnické bouře (př. Stěnka Razin)

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <farfrommoscow.com>.

- 1613 – nástup Romanovců (Michal)

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <osud.cz>.

-Alexej – samoděržaví (soubor zákonů „Sobornoje uloženije“)

-) uzákonění ..... (věčná a dědičná závislost rolníků na šlechtě)

=) rolníci trvale připoutáni k půdě

- připojení levobřežní .....

- ovládnutí ..... -) zásobárna kožešin

-) vězení

Www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <boisestate.edu>.

- **rozvoj .....** (zbrojní průmysl)

- **zdaňování obyvatelstva a povinnosti nevolníků**

=) **městské vzpoury a rolnické bouře (př. Stěnka Razin)**

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <farfrommoscow.com>.

PETR I. VELIKÝ

1. **Jakou úroveň mělo Rusko?**

2. **Kam se vydal Petr I.?**

3. **Které tradice zrušil?**

4. **Kdo porazil Petra I.?**

5. **Které město založil?**

6. **Kdo reformoval Prusko?**

- vládl 1682 – 1725
- po převratu se ujal vlády
- studijní cesta do západní Evropy => snaha učinit z Ruska evropskou velmoc

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.simonak.eu>.

- modernizace – změna zvyků (stříhání vousů, zkracování oděvů)
- rozvoj vzdělání (školy, noviny, akademie věd)
- snaha o získání přístupu k moři -) tzv. severní válka se Švédskem

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.jajjun.com>.

-) porážka Rusů u Narvy

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.jajjun.com>.

- reformy – pravidelná armáda a úředníci

- státní správa

- nové daně a povinnosti (stavba nového hlavního města)

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.poznavat.cz>.

=) 1709 – bitva u Poltavy

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.jajjun.com>.

- vítězství ruských vojsk -) **Rusko získalo přístup k Baltu**
- **nový název státu – Ruské impérium**

- vládl 1682 – 1725

- po převratu se ujal vlády
- studijní cesta do ..... Evropy => snaha učinit z Ruska ..... velmoc

14].

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-
Dostupné z WWW: <www.simonak.eu>.

- modernizace – změna .....
(stříhání vousů, zkracování oděvů)
- rozvoj ..... (školy, noviny, akademie věd)
- snaha o získání přístupu k moři -) tzv. ..... válka se Švédskem

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.jajjun.com>.

-) porážka Rusů u Narvy

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.jajjun.com>.

- reformy – pravidelná ..... a úředníci

- státní správa

- nové daně a povinnosti (stavba nového hlavního města)

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.poznavat.cz>.

=) 1709 – bitva u .....

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <forum.jajjun.com>.

- vítězství ruských vojsk -) Rusko získalo přístup k .....
- nový název státu – ..... impérium

- zpustošená a vylidněná země
- emigrace evangeliků
- přesuny ve vlastnictví půdy -)
příchod cizí šlechty
- úpadek češtiny -) převládala němčina
(Obnovené zřízení zemské)
- poddaní museli změnit víru =
rekatolizace (násilné pokatolštění) -)
využití tzv. dragonád

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.simonak.eu>.

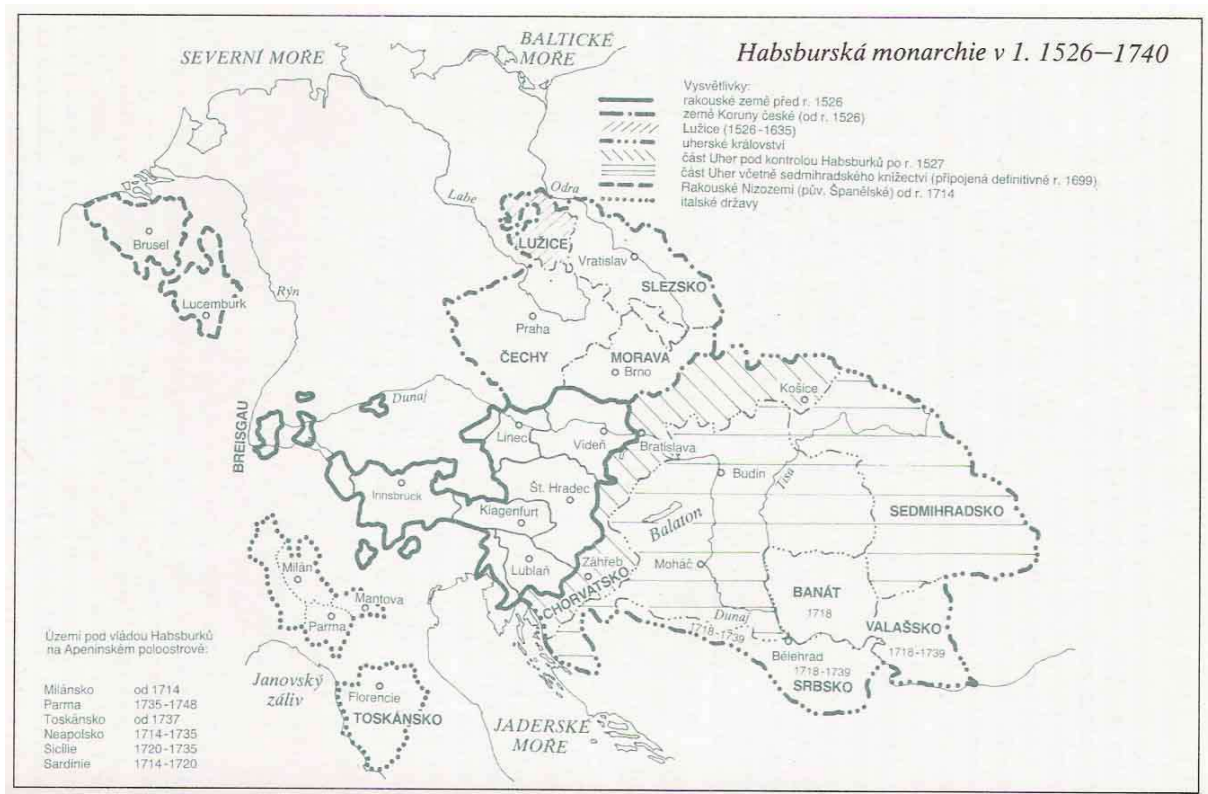
- podíleli se na ní jezuité -) rozvoj školství -) univerzity

-) charitativní pomoc

- úbytek pracovních sil -) upevnění nevolnictví

www.google.cz [online]. 1992 [cit. 2011-03-13]. Dostupné z WWW: <aba.wz.cz>.

Leopold I.

- neustálé války – s Tureckem, Francií
- 1680 – robotní patent – roboty – 3 dny v týdnu
- zákaz vybírat neoprávněné dávky a daně
-) nedodržováno šlechtou

Karel VI.

- poslední mužský potomek Habsburků -) tzv. pragmatická sankce = nedělitelnost habsburské říše a uznání dědických nároků i pro ženské potomky z rodu Habsburků

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

- dokončena rekatolizace -) svatořečení Jana Nepomuckého

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <atlasceska.cz>.

- zpusťošená a vylidněná země
- emigrace .....
- přesuny ve ..... půdy -)
příchod cizí šlechty
- úpadek ..... -) převládala němčina
(Obnovené zřícení zemské)
- poddaní museli změnit víru =
..... (násilné pokatoličtění) -)
využití tzv. dragonád

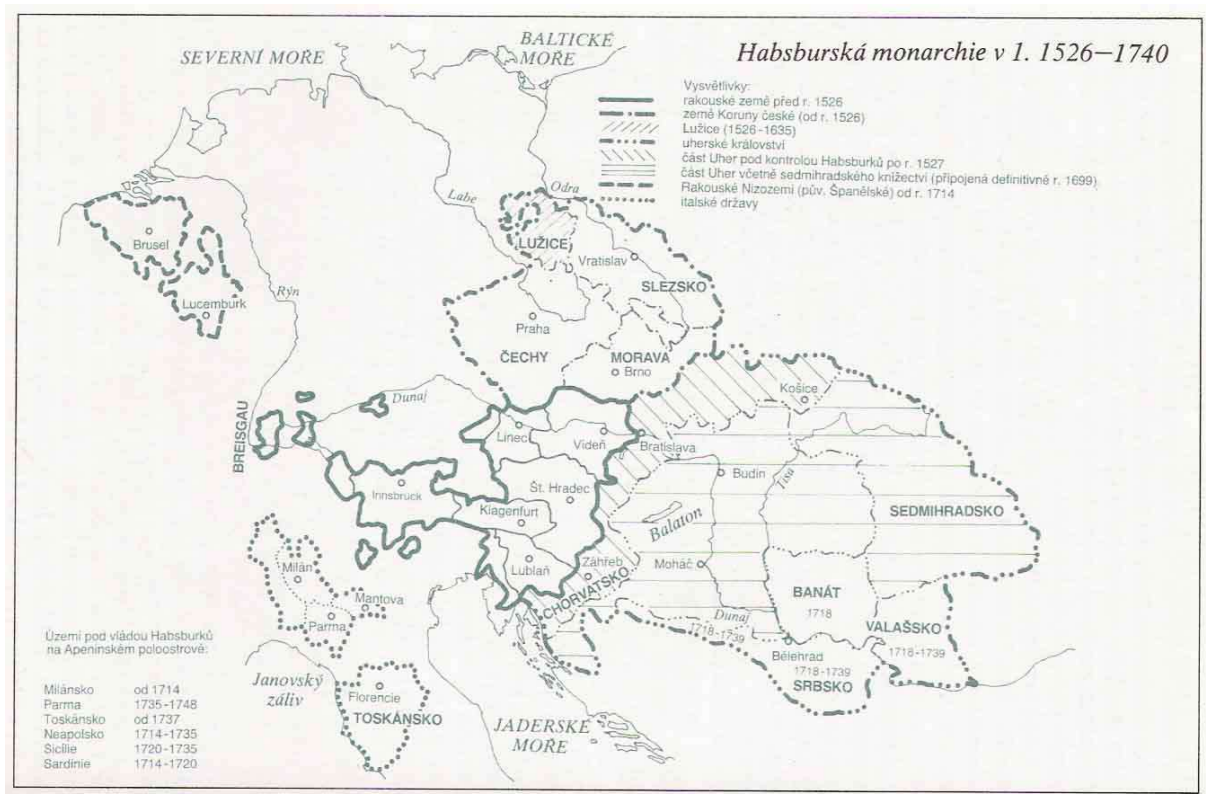
www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.simonak.eu>.

- podíleli se na ní jezuité -) rozvoj školství -) univerzity

-) charitativní pomoc

- úbytek pracovních sil -) upevnění nevolnictví

www.google.cz [online]. 1992 [cit. 2011-03-13]. Dostupné z WWW: <aba.wz.cz>.

Leopold I.

- neustálé války – s Tureckem, Francií
- 1680 – ..... patent – robota – dny v týdnu
- zákaz vybírat neoprávněné dávky a daně
-) nedodržováno šlechtou

3

Karel VI.

- poslední mužský potomek Habsburků -) tzv. .... = nedělitelnost habsburské říše a uznání dědických nároků i pro .... potomky z rodu Habsburků

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

- dokončena rekatolizace -) svatořečení Jana Nepomuckého

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <atlasceska.cz>.

- **konec 16. století – Itálie -) nový sloh – baroko**
- **základní rysy – nepravidelné tvary**
  - **nádhera a okázalost**
  - **křivky**
- **spjato s katolickou vírou**
- **důraz na city -) touha po spasení**

Architektura

- **rozevláté křivky, zlato, mramor**
- **stavitelé – Bernini (chrám sv. Petra v Římě), Fischer**

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <bartlovi.eu>.

Malířství

- Caravaggio, Velazquez, El Greco
- A. van Dyck,

P. P. Rubens

Www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <de.academic.ru>.

Rembrant

www.google.cz [online]. 2005 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <vytvarkapostupicka.rajce.idnes.>

Noční hlídka

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <ifp.cz>.

Hudba

- **opera, fuga, sonáta**
- **Monteverdi, Vivaldi, Händel**

Bach

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <concert.ee>.

Literatura

- Cervantes: „Důmyslný rytíř Don Quijote de La Manche“
- divadlo

VŠE SPJATO S KATOLICKOU VÍROU

- konec 16. století – Itálie -) nový sloh – .....
- základní rysy – nepravidelné tvary
  - nádhera a okázalost
  - křivky
- spjato s ..... vírou
- důraz na city -) touha po spasení

Architektura

- rozevláté křivky, zlato, mramor
- stavitelé – Bernini (chrám sv. Petra v Římě), Fischer

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <bartlovi.eu>.

Malířství

- Caravaggio, Velazquez, El Greco
- A. van Dyck,

P. P. Rubens

Www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <de.academic.ru>.

Rembrant

www.google.cz [online]. 2005 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <vytvarkapostupicka.rajce.idnes.>

Noční hlídka

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <ifp.cz>.

Hudba

- opera, fuga, sonáta
- Monteverdi, Vivaldi, Händel

Bach

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <concert.ee>.

Literatura

- Cervantes: „Důmyslný rytíř Don Quijote de La Manche“

- divadlo

VŠE SPJATO S ..... VÍROU

- baroko přetvořeno na typické české baroko -) lidové
- kostelíky, kapličky, selské statky

Architektura

- C. Lurago (Klementinum)

www.google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <eo.wikipedia.org>.

- F. Carrati (Černínský palác)

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <en.wikipedia.org>.

- **J. B. Mathey (zámek Trója)**

www.google.cz [online]. 2006 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <rage.czweb.org>.

- **J. B. Santini – Aichl (Karlova Koruna, klášter na Zbraslavi, v Kladrubech)**
- **K. Dienzenhofer a K. I. Dienzenhofer (chrám sv. Mikuláše na Malé Straně, klášter v Broumově)**

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <picasaweb.google.com>.

Sochařství

- **J. J. Bendl**
- **F. M. Brokoff (sochy na Karlově mostě)**

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <muzeumkarlovamostu.cz>.

- **M. B. Braun (sochy na Karlově mostě, Kuks)**

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <commons.wikimedia.org>.

Malířství

- náměty – náboženská tematika

- K. Škréta

www.google.cz [online]. 2005 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <commons.wikimedia.org>.

- **V. V. Reiner**
- **P. Brandl**
- **J. Kupecký (v cizině)**

Www.google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

- **V. Hollar (v cizině, grafik)**

Hudba

- **P. J. Vejvanovský**
- **J. D. Zelenka**

Literatura

- **B. Balbín**
- **T. Pěšina z Čechorodu**
- **A. Michna z Otradovic**

- baroko přetvořeno na typické české baroko -) .....

- kostelíky, kapličky, selské statky

Architektura

- C. Lurago (Klementinum)

www.google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <eo.wikipedia.org>.

- **F. Carrati (Černínský palác)**

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <en.wikipedia.org>.

- **J. B. Mathey (zámek Trója)**

www.google.cz [online]. 2006 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <rage.czweb.org>.

- **J. B. Santini – Aichl (Karlova Koruna, klášter na Zbraslavi, v Kladrubech)**
- **K. .... a K. I. .... (chrám sv. Mikuláše na Malé Straně, klášter v Broumově)**

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <picasaweb.google.com>.

Sochařství

- **J. J. Bendl**
- **F. M. .... (sochy na Karlově mostě)**

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <muzeumkarlovamostu.cz>.

- **M. B. ....** (sochy na Karlově mostě, Kuks)

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <commons.wikimedia.org>.

Malířství

- **náměty – ..... tematika**
- **K. Škréta**

www.google.cz [online]. 2005 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <commons.wikimedia.org>.

- **V. V. Reiner**
- **P. Brandl**
- **J. Kupecký (v cizině)**

www.google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

- **V. Hollar (v cizině, grafik)**

Hudba

- **P. J. Vejvanovský**
- **J. D. Zelenka**

Literatura

- **B. Balbín**
- **T. Pěšina z Čechorodu**
- **A. Michna z Otradovic**

- barokní zámek – obydlí
- společenské, kulturní a hospodářské centrum
- nový prvek – zámecké divadlo

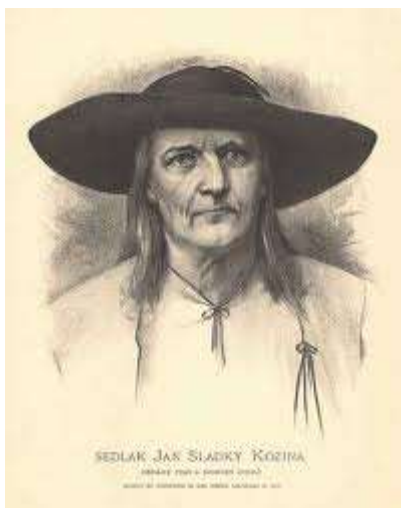

<flickr.com>.

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW:

- zámecký park
- panský dvůr – zemědělská činnost
  - sýpky
  - mlýny
  - pivovary
  - rybníky

- šlechtický velkostatek – závislý na poddanské práci
- poddaní – daň z půdy
  - dávky z jarmarků, řemesel, mlýnů, kováren
  - desátek církvi
- drobná selská hospodářství – zatížena robotou
- povinnost kupovat panské výrobky
- šlechta -) další výrobní činnost – těžba dřeva
- rybníkářství
- pivovarnictví
- lihovarnictví
- zvyšování roboty a dávek => poddanská povstání
- 1680 => robotní patent
- 1692 – 95 – vzbouření Chodů

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

- **centrum – náměstí -) pravidelné trhy, radnice, kostel**
- **za hradbami - hospodářství**
- **v čele – rychtář a městská rada**

- barokní zámek – obydlí
- společenské, kulturní a hospodářské centrum
- nový prvek – zámecké .....

<flickr.com>.

www.google.cz [online]. 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW:

- **zámecký park**

- **panský dvůr – ..... činnost**

- **sýpky**
- **mlýny**
- **pivovary**
- **rybníky**

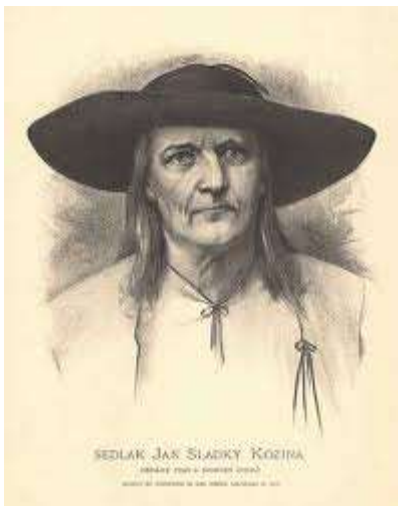
- **šlechtický velkostatek – závislý na ..... práci**

- **poddaní – daň z půdy**

- **dávky z jarmarků, řemesel, mlýnů, kováren**

- **desátek církvi**

- **drobná selská hospodářství – zatížena .....**
- **povinnost kupovat ..... výrobky**
- **šlechta -) další výrobní činnost – těžba dřeva**
- **rybníkářství**
- **pivovarnictví**
- **lihovarnictví**
- **..... roboty a dávek =) ..... povstání**
- **1680 =) ..... patent**
- **1692 – 95 – vzbouření .....**

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <cs.wikipedia.org>.

- **centrum – náměstí -) pravidelné trhy, radnice, kostel**
- **za hradbami - hospodářství**
- **v čele – rychtář a městská rada**

OPAKOVACÍ OTÁZKY

(Barokní kultura – život v ....)

1. **Barokní kultura – období, rysy, významní stavitelé a stavby, malíři, skladatelé**
2. **České baroko – typy staveb, významné stavby, Dienzenhoferové, sochaři a jejich díla, malíři**
3. **Život na zámku, v podzámčí, ve městě, na vsi – typické stavby na zámku, v podzámčí, povinnosti poddaných, nové obory podnikání**

- rozvoj moderních věd => základy dnešních vědních oborů
- nejdůležitější – filozofie X technika

- matematika
- astronomie – G. Galilei
- -) dalekohled (potvrzení Koperníkovy teorie)

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <zahranicni.eurozpravy.cz>.

www.google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <aldebaran.cz>.

- fyzika – J. Kepler (pohyb nebeských těles)

www.google.cz [online]. 2004 [cit. 2011-03-14].

<thocp.net>.

- I. Newton (gravitace)

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <astro.cz>.

Dostupné z WWW:

- Ch. Huygens

- E. Torricelli -) atmosférický tlak

-) vyrobil vzduchoprázdno

- chemie – R. Boyle -) základy chemické analýzy

- vědecké společnosti – Královská společnost pro

zdokonalování přírodovědy (Anglie)

- Královská akademie věd (Francie)

- objevy a vynálezy 17. století – s. 32 – 33

- atmosférický stroj

- koněspřežná železnice

www.google.cz [online], 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <ceskatelevize.cz>.

- rozvoj ..... věd => základy dnešních vědních oborů
- nejdůležitější – filozofie X technika
- matematika

- **astronomie** – **G. ....**

- **-) dalekohled (potvrzení
Koperníkovy teorie)**

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <zahranicni.eurozpravy.cz>.

www.google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <aldebaran.cz>.

- **fyzika** – **J. Kepler (pohyb nebeských těles)**

www.google.cz [online]. 2004 [cit. 2011-03-14].

<thocp.net>.

- **I. ....** (gravitace)

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <astro.cz>.

- **Ch. Huygens**

- **E. Torricelli -) atmosférický tlak**

-) vyrobil vzduchoprázdno

Dostupné z WWW:

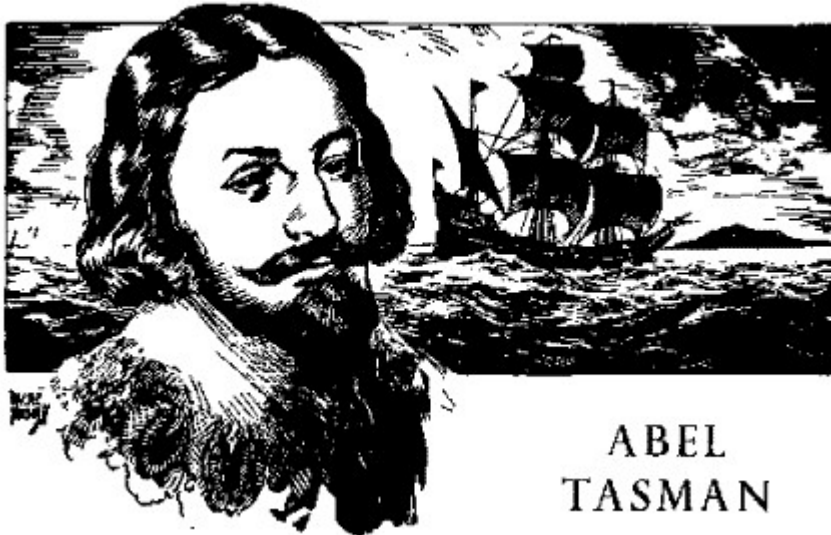

- chemie – R. Boyle -) základy chemické analýzy
- ..... společnosti – Královská společnost pro
zdokonalování přírodovědy (Anglie)
- Královská akademie věd (Francie)
- objevy a vynálezy 17. století – s. 32 – 33
  - atmosférický stroj
  - ..... železnice

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <ceskatelevize.cz>.

- Holand'ané – Východoindická společnost -) jižní Afrika
- Angličané – Východoindická společnost -) Severní Amerika (př. Virginie)
- Francie – Severní Amerika (Louisiana, Kanada)
- hledání tajemné „Jižní země“ (Terra Australis)
-) A. Tasman => objevil Nový Zéland

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <ozedweb.com>.

-) J. Cook => objevil Austrálii, Havaj

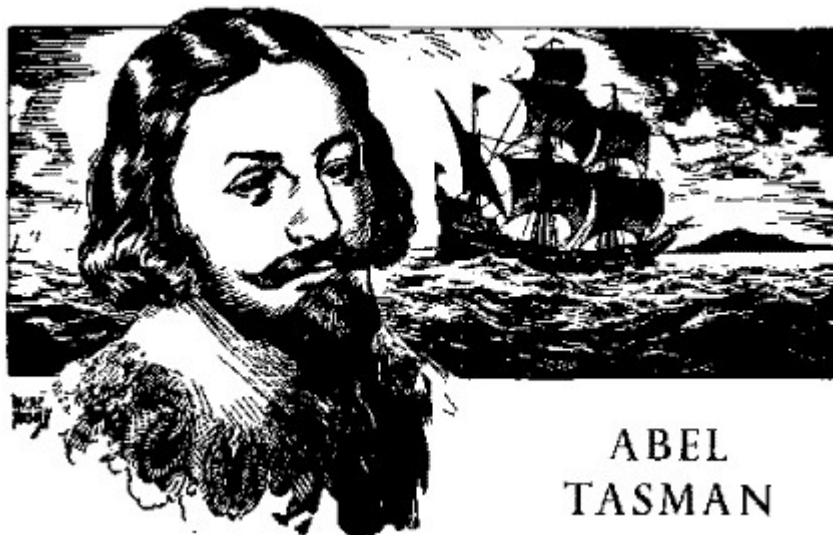
www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <thriftymommatreasures.blogspot.com>.

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <james-cook.navajo.cz>.

- Rusko – Sibiř, Dálný Východ

- **Holand'ané** – Východoindická společnost -) ..... **Afrika**
- **Angličané** – Východoindická společnost -) ..... **Amerika**
(př. Virginie)
- **Francie** – Severní Amerika (Louisiana, **Kanada**)
- hledání tajemné „Jižní země“ (Terra Australis)
  -) A. **Tasman** =) objevil .....

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <ozedweb.com>.

-) **J. Cook** (=) objevil
....., Havaj

www.google.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <thrifnymommatreasures.blogspot.com>.

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <james-cook.navajo.cz>.

- **Rusko – Sibiř, Dálný Východ**

= **myšlenkový proud v 18. století**

- **ovlivněno pokroky přírodních věd a filozofii**

- **důraz na rozum, orientace k člověku**
- **názorová tolerance a odpor k fanatismu**
- **učení o přirozených právech člověka -) právo svobodně hlásat své názory**
- **cíl moderní vědy – poznat přírodu a svět, jaké ve skutečnosti jsou => po pochopení -) možné svět měnit a řídit**
=> **důraz na rozvoj vzdělání pro široké vrstvy**
- **snaha poskytnout vědecké poznatky o člověku a světě co nejširší veřejnosti => Encyklopedie aneb Racionální slovník věd, umění a řemesel**
- **francouzští osvícenci**

– Voltaire

www.g

oogle.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://narrateur.blog.cz>>.

Montesquieu

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <biografiasyvidas.com>.

Rousseau

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <biografiasyvidas.com>.

- **vliv osvícenství na hospodářský vývoj => požadavek hospodářské svobody jednotlivce (bez státních zásahů a bez cechovních omezení)**
-
- **osvícenští radikálové => lidé mají právo určovat formu a způsob vlády (tzv. společenská smlouva) -) možné žádat změnu vlády v případě nespokojenosti -) právo postavit se na odpor či povstat => revoluce v Severní Americe a Francii**

- „filozofové „ na trůně => tzv. osvícenský absolutismus

➤ Marie Terezie, Josef II.

➤ Friedrich II.

➤ Kateřina II.

=> nejvyšší hodnota – stát a jeho zájmy

➤ snaha o centralizaci (omezování moci stavovských sněmů, okleštění

stavovských privilegií, jeden úřední jazyk)

➤ reformy soudnictví (odstranění mučení)

➤ reformy vzdělání (povinná školní docházka)

➤ církev podřízena státu (náboženská tolerance, rušeny některé mnišské řády, inkvizice)

➤ reformy v hospodářství (likvidace cechovních omezení, celní bariéry,

➤ pokusy o zrušení nevolnictví, jednotné míry a váhy)

- = ... proud v 18. století
- ovlivněno pokroky ..... věd a filozofií
- důraz na ....., orientace k .....
- názorová tolerance a odpor k fanatismu
- učení o ..... právech člověka -) právo svobodně hlásat své názory
- cíl moderní vědy – poznat přírodu a svět, jaké ve skutečnosti jsou => po pochopení -) možné svět měnit a řídit
- => důraz na rozvoj vzdělání pro široké vrstvy
- snaha poskytnout vědecké poznatky o člověku a světě co nejširší veřejnosti => ..... aneb Racionální slovník věd, umění a řemesel

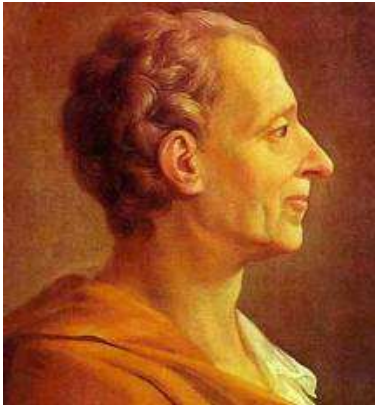
- francouzští .....

www.g

– **Voltaire**

oogle.cz [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://narrateur.blog.cz>>.

Montesquieu

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <biografiasyvidas.com>.

Rousseau

- **vliv osvícenství na hospodářský vývoj => požadavek hospodářské svobody jednotlivce (bez státních zásahů a bez cechovních omezení)**
-
- **osvícenští radikálové => lidé mají právo určovat formu a způsob vlády (tzv. .... smlouva) -) možné žádat změnu vlády v případě nespokojenosti -) právo postavit se na odpor či povstat => revoluce v Severní Americe a Francii**
- **„filozofové „ na trůně => tzv. osvícenský absolutismus**
  - **Marie Terezie, Josef II.**
  - **Friedrich II.**
  - **Kateřina II.**

=> nejvyšší hodnota – stát a jeho zájmy

- **snaha o ..... (omezování moci stavovských sněmů, okleštění stavovských privilegií, jeden úřední jazyk)**
- **reformy soudnictví (odstranění mučení)**
- **reformy vzdělání (povinná školní docházka)**
- **církev podřízena ..... (náboženská tolerance, rušeny některé mnišské řády, inkvizice)**

- reformy v hospodářství (likvidace cechovních omezení, celní bariéry, pokusy o zrušení nevolnictví, jednotné míry a váhy)

OPAKOVACÍ OTÁZKY

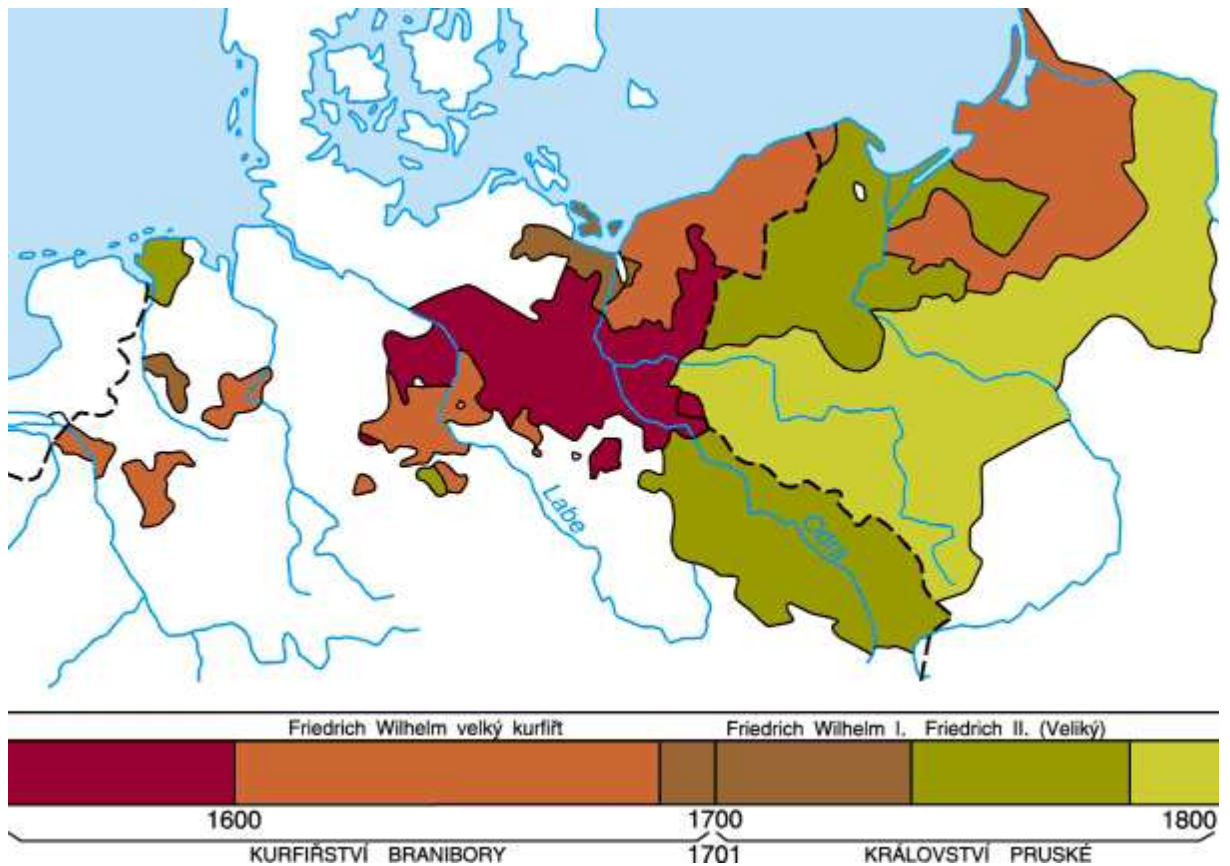
(Rozvoj vědy a techniky v 17. století – osvícenství)

1. Rozvoj vědy a techniky – obory a jejich představitelé, vědecké společnosti, vynálezy

2. Zeměpisné objevy – kam směřovaly jednotlivé národy, významní objevitelé a jejich objevy

3. Osvícenství – základní znaky, časové období, francouzští osvícenci, tzv. společenská smlouva a její dopad, osvícenští panovníci a jejich snahy

- **Braniborsko + Prusko = vládnoucí rod Hohenzollernové**

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <leccos.com>.

Friedrich Vilém

- **daňová a správní reforma**
- **rozvoj zemědělství a manufakturní výroby**

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <historieckadoba.blog.cz>.

Friedrich III.

- přijal titul pruského krále (Friedrich I.)
- přestavba sídelního města Berlína
- nábožensky tolerantní stát

Friedrich Vilém I.

- „kaprál na trůně“
- omezení státních výdajů => dostatek peněz ve státní pokladně
=> vše určeno pro armádu (hospodářství, státní správa) -)
počátky militarizace pruské společnosti
- chránil armádu => nepoužíval ji v boji

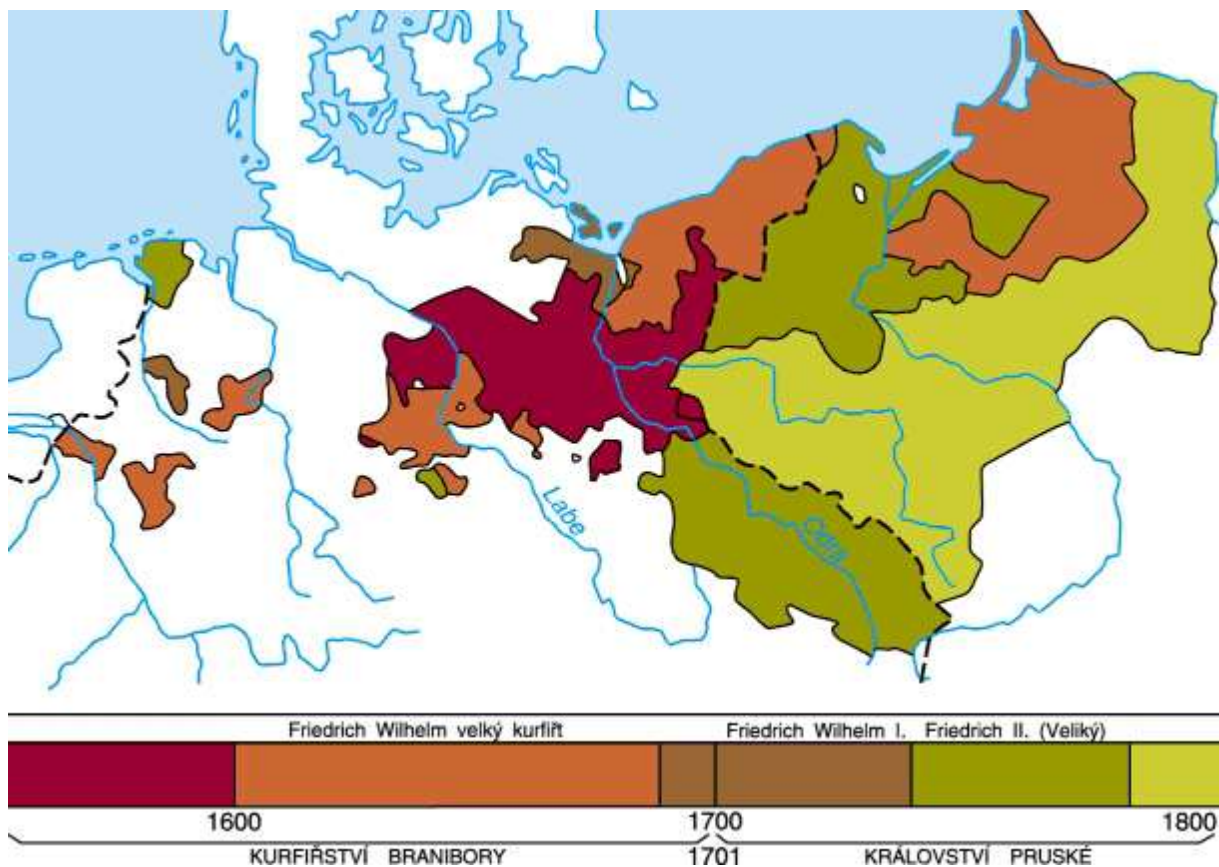
Friedrich II. Veliký

- zájem o osvícenskou filozofii, hudbu a literaturu
- rozšiřování území – války => zisk Slezska na úkor
habsburské říše

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <dhm.de>.

- ..... + Prusko = vládnoucí rod
Hohenzollernové

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <leccos.com>.

Friedrich Vilém

- daňová a správní reforma
- rozvoj zemědělství a manufakturní výroby

www.google.cz [online]. 2009 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <historieckadoba.blog.cz>.

Friedrich III.

- přijal titul ..... krále (Friedrich I.)
- přestavba sídelního města Berlína
- nábožensky tolerantní stát

Friedrich Vilém I.

- „kaprál na trůně“
- omezení ..... výdajů => dostatek peněz ve státní pokladně => vše určeno pro armádu (hospodářství, státní správa) -) počátky ..... pruské společnosti
- chránil armádu => nepoužíval ji v boji

Friedrich II. Veliký

- zájem o osvícenskou filozofii, hudbu a literaturu
- rozšiřování území – války => zisk ..... na úkor habsburské říše

www.google.cz [online]. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <dhm.de>.

AUGUSTA, Pavel; HONZÁK, František; PEČENKA, Marek . *Dějiny novověku 1. díl*. Praha : SPL- Práce, 1996. 96 s.

Jméno:

Známka:

OPAKOVACÍ PÍSEMKA

(Rusko za Kateřiny II. – válečné konflikty v Evropě v 18. století)

1 - 4 = 5, 5 - 8 = 4, 9 - 15 = 3, 16 - 19 = 2, 20 - 22 = 1

1. **Napiš, jaká byla situace po smrti Petra I. (2)**

2. **Napiš, v čem podnikala šlechta. (2)**

3. **Jaká území získala Kateřina II.? (3)**

4. **Jaké byly podmínky nevolníků v Rusku? (2)**

5. **Napiš, z kterých států vzniklo Prusko. (1)**

6. **Co víš o Friedrichu Vilémovi I.? (3)**

7. Kdo stál proti Rakousku ve válce o rakouské dědictví? (3)

8. Proč došlo k tzv. sedmileté válce? (1)

9. Kdo proti sobě stál v tzv. sedmileté válce? (3)

10. Popiš průběh války v Čechách. (2)